

Postupak na temelju europskog uhidbenog naloga

Europski uhidbeni nalog pravni je instrument kojim država članica izdateljica može zahtijevati uhićenje i izručenje osumnjičenika, okrivljenika ili osuđenika koji se nalazi u drugoj državi članici EU-a. Država članica izvršenja nalog je dužna izvršiti osim ako je nevaljan ili pak postoje razlozi za odbijanje izvršenja.

Postupak uključuje (najmanje) dvije države pa je potrebno osigurati pravnu podršku traženoj osobi i u državi članici izdateljici i u državi članici izvršenja naloga sukladno članku 10. Direktive 2013/48/EU o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga.

Odvjetnik u državi članici izvršenja trebao bi u postupak uključiti odvjetnika u državi članici izdateljici na način da:

1. sazna je li u državi članici izdateljici već dodijeljen odvjetnik u provedbi postupka i zatim s njime ili njome stupi u kontakt, ili
2. ako odvjetnik nije dodijeljen, tako što će stupiti u kontakt s odvjetnikom putem dostupnih mreža kao što je tražilica „Pronađi odvjetnika“ Europske komore odvjetnika u kaznenom pravu.

Pronađi odvjetnika

Tražilica „Pronađi odvjetnika“, dostupna na našim mrežnim stranicama, sadrži podatke za kontaktiranje pojedinih odvjetnika koji se smatraju iskusnim braniteljima u kaznenom postupku te koji se uz svoj materinski jezik služe još barem i engleskim. Ako Vam je potrebna pomoć odvjetnika u državi članici izvršenja naloga koji bi Vam pomogao u postupku po europskom uhidbenom nalogu izdanim na ime Vaše stranke, možete pretražiti popis dostupan na:

<https://www.ecba.org/contactslist/contacts-search-country.php>
ili nam se obratite elektroničkom poštom na adresi secretariat@ecba.org

Uloga odvjetnika u državi članici izvršenja naloga

Odvjetnik u državi članici izvršenja zastupa osobe tijekom postupka na temelju europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja, ali ne propituje osnovanost kaznenog progona pokrenutog u državi članici izdateljici naloga (to je zadatak odvjetnika u državi članici izdateljici). Njegovi su zadaci sljedeći:

1. provjera formalne valjanosti i potpunosti europskog uhidbenog naloga;
2. utvrđivanje postoje li razlozi za odbijanje izvršenja naloga;
3. utvrđivanje moguće alternative predaji po nalogu;
4. savjetovanje oko primjene pravila specijalnosti;
5. savjetovanje stranke, nakon konzultacija sa samom strankom i odvjetnikom u državi izdateljici, o pristanku na izručenje ili pak iznošenja obrane u državi izvršenja naloga;
6. podnošenje zahtjeva za otpust iz pritvora, ako je to moguće.

Razlozi za odbijanje izvršenja naloga na koje se moguće pozivati navedeni su u člancima 3., 4. i 4.a Okvirne odluke Vijeća Europske Unije 2002/584/PUP i u Vašim važećim nacionalnim provedbenim propisima. Oni uključuju obvezne i moguće razloge. Odvjetnik u državi članici izvršenja može se pozivati na međunarodna ljudska prava kako bi iznio druge razloge za odbijanje izvršenja naloga (primjerice, na temelju prava zajamčenih Poveljom Europske Unije o temeljnim pravima ili Europskom konvencijom o ljudskim pravima; ugovorima EU-a; ili direktivama o sekundarnim procesnim pravima).

Moguće je da slučaj potakne pitanja ustavnopravne naravi.

To se, primjerice, može odnositi na izvjesnu povredu prava na pravično suđenje, smještaj primjeren ljudskom dostojanstvu, zdravstvenu zaštitu ili obiteljski život, ako bi se osobu vratilo u državu članicu izdateljicu naloga. Tijekom izvršenja europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja naloga osoba koja je predmetom postupanja na temelju europskog uhidbenog naloga ima sljedeća procesna prava, zajamčena pravom Europske Unije:

1. pravo na tumačenje i prevođenje (Direktiva 2010/64/EU)
2. pravo na pravne savjete i pravnu pomoć u obje države članice (Direktiva 2013/48/EU i 2016/1919/EU)
3. pravo na informiranost o sadržaju europskog uhidbenog naloga i na dostavu pisane obavijesti o pravima u slučaju europskog uhidbenog naloga (Direktiva 2012/13/EU)
4. pravo na saslušanje pred pravosudnim tijelom (Okvirna direktiva 2002/584/PUP)*

Pogledajte popis ključnih stavki na poleđini ovog letka za brzi pregled informacija bitnih za učinkovito zastupanje u slučaju europskog uhidbenog naloga.

Uloga odvjetnika u državi članici izdateljici naloga

Odvjetnika u državi članici izdateljici bi u pravilu trebalo angažirati puno prije same predaje tražene osobe državi članici izdateljici naloga. On ima ulogu kako u samom postupku europskog uhidbenog naloga tako i u fazama istražnog postupka, suđenja i presude u državi članici izdateljici naloga.

Tijekom postupka na temelju europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja, odvjetnik u državi članici izdateljici ima zadatak pružiti podršku stranci i odvjetniku u državi članici izvršenja. To uključuje, među ostalim:

1. utvrđivanje statusa kaznenog progona tražene osobe u državi članici izdateljici;
2. ocjenu valjanosti europskog uhidbenog naloga, primjerice preuranjenosti, opravdanosti izručenja za terećeno kazneno djelo;
3. podnošenje zahtjeva nadležnim institucijama države članice izdateljice za povlačenje, zamjenu europskog uhidbenog naloga ili dogovaranje dobrovoljne predaje;
4. savjetovanje odvjetnika u državi članici izvršenja o primjenjivosti razloga za odbijanje izvršenja naloga;
5. prikupljanje dokaza za obranu u postupku po europskom uhidbenom nalogu, bilo samostalno ili upućivanjem odvjetnika u državi članici izvršenja relevantnim vještacima.

Ako je osoba izručena državi članici izdateljici, uloga je odvjetnika u toj zemlji da, među ostalim:

1. zastupa stranku prije i tijekom suđenja;
2. podnese zahtjev za vraćanje osuđene stranke, ako ona to zatraži, u državu članicu izvršenja naloga ili u neku drugu državu u kojoj je ona državljanin ili u kojoj boravi, kako bi tamo izdržavala kaznu;
3. osigura primjenu pravila specijalnosti;
4. osigura da se poštuju sva jamstva koja država članica izdateljica pruži u vezi s postupanjem s traženom osobom tijekom kaznenog progona ili izdržavanja kazne.

* Ove direktive trenutno se ne primjenjuju u Danskoj.
Direktive 2013/48/EU i 2016/1919/EU trenutno se ne primjenjuju u Irskoj i UK-u.

Popis ključnih stavki za zastupanje u slučaju europskog uhidbenog naloga

Provjerite obrazac europskog uhidbenog naloga ili obrazac za ulazak u Schengen zonu:

- Sadrži li obrazac sve bitne informacije kojima bi se postigla njegova valjanost?
- Je li mjesto događaja iz opisanog činjeničnog stanja u Vašoj ili trećoj zemlji?
- Zatražite od suda uslugu tumača ako obrazac europskog uhidbenog naloga, odnosno obrazac za ulazak u Schengen zonu nije na Vašem jeziku.

Savjetujte se s Vašom strankom i:

- Zatražite od suda tumača ako se Vaša stranka ne služi Vašim jezikom
- Provjerite da je Vaša stranka istovjetna traženoj osobi na čije je ime izdan europski uhidbeni nalog
- Provjerite da li je Vašoj stranci dostavljena pisana obavijest o pravima u slučaju europskog uhidbenog naloga sukladno prilogu II. Direktive 2012/13/EU na jeziku koji razumije, a ako nije, zatražite od suda da joj takvu obavijest dostavi
- Provjerite da protiv Vaše stranke nije već vođen postupak za terećeno djelo u nekoj drugoj državi
- Provjerite može li Vaša stranka kazneno odgovarati u Vašoj zemlji, s obzirom na svoju dob
- Provjerite je li terećeno djelo amnestirano u Vašoj zemlji
- Provjerite kvalificira li se terećeno djelo kao kazneno u Vašoj državi ili je ono posebno izuzeto od kažnjivosti u obje države
- Provjerite goni li se kazneno Vaša stranka ili je prethodno već bila kazneno gonjena za terećeno djelo u Vašoj državi
- Ako bi se Vašoj stranci moglo suditi po osnovi terećenog djela iz europskog uhidbenog naloga u Vašoj zemlji, provjerite da nije došlo do zastare
- Provjerite je li Vaša stranka subjektom drugih kaznenih postupaka u Vašoj ili nekoj drugoj državi
- Ako je Vaša stranka državljanin Vaše zemlje ili u njoj boravi, saznajte želi li izdržavati kaznu u njoj
- Ako je Vaša stranka već osuđena, saznajte je li prisustvovala svome suđenju odnosno prethodno bila obaviještena o datumu i vremenu ročišta
- Ne savjetujte pristanak na primjenu ili odbijanje primjene pravila specijalnosti bez savjetovanja s odvjetnikom u državi članici izdavaljeljici
- Pitajte stranku postoje li s njegove strane razlozi za zabrinutost u vezi s povratkom u državu izdavaljeljicu (primjerice zdravstvene ili obiteljske prirode, ili pak u vezi s pravičnim suđenjem ili smještajem primjerenim ljudskom dostojanstvu)
- Raspitajte se kod Vaše stranke o njenom radnom mjestu, društvenim i rodbinskim vezama u Vašoj zemlji kako biste mogli podnijeti zahtjev za otpustom iz pritvora

Stupite u kontakt s odvjetnikom u državi članici izdavaljeljici kako biste se:

- Upoznali sa spisom predmeta u državi članici izdavaljeljici
- Savetovali oko zakona i postupaka koji se primjenjuju
- Provjerili može li se europski uhidbeni nalog povući ili zamijeniti nekom drugom mjerom (primjerice dostavom dokumentacije, saslušanjem putem video linka, plaćanjem novčane kazne) ili dobrovoljnim odazivom
- Prikupili dokaze u korist obrane Vaše stranke

Za više informacija, pogledajte Priručnik ECBA o europskom uhidbenom nalogu za branitelje <https://handbook.ecba-eaw.org/> kontaktirajte secretariat@ecba.org

Kako zastupati u slučaju europskog uhidbenog naloga?

Europski uhidbeni nalog: Osnovne informacije za branitelje Europske komore odvjetnika u kaznenom pravu

<https://handbook.ecba-eaw.org/>

Preveo Filip MATIJEVIČ
Revidirano od strane Visnia Drenski Lasan

ECBA

Od njenog osnutka 1997. godine Europska komora odvjetnika u kaznenom pravu istaknuta je neovisna organizacija branitelja specijaliziranih u kaznenim postupcima u svim zemljama članicama Vijeća Europe. ECBA teži za unaprjeđivanjem temeljnih prava osoba protiv kojih je pokrenuta kaznena istraga, osumnjičenika, okrivljenika i osuđenika.